

ПОЗОРИШТЕ.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА ПРЕКО НЕДЕЉЕ. — СТОЈИ ЗА НОВИ САД 40, А НА СТРАНУ 60 НОВЧИЊА МЕСЕЧНО. —
ЗА ОГЛАСЕ НАПЛАЋУЈЕ СЕ ОД ЈЕДНЕ ВРСТЕ 3 И 30 НОВ. ЗА ЖИГ СВАКИ ПУТ.

КРАЉЕВА СЕЈА.

(Наставак.)

Душан (сам).

(Гледа за њим па се смеје.)

Кад господар згреши, слуга леђ'ма плаћа.
Јадни Стево! Нека; ти ћеш јарост краља
Лагље издржати, него твога госе
Узаврела крвца, а кад јетка воља
Краља mine, моја помирљива молба
Приволеће оца, да ти зајам врати
Својим опронтајем. (Виче.) Ево ме, Марице!
Та ходи, девојко! Шта се страшиш? Ходи!

II. ПОЈАВ.

Марица улази. **Душан**.

Марица.

Не страшим се веће, кад те једном гледам,
Ал' сам јучер громког страха претрпела
Кад дођоше гласи, да дубравом луташ.

Душан.

Та ове зидине спржише ме жива,
Захеле ми срце горског зеленила;
Тамо где се љупки гласак тице дружи
Са мирисом цветка, тамо срце моје
Утецишта тражи.

Милица.

А зар овде вртом

Тичице не поје? Зар цветне ливаде
Око њега своје мирисе не шире?
Не варај ме тако. У дубрави мркој
И опасност вреба. Ту су горски вуци;
Ту је дивљи вепар; силовити медвед
Из гудуре вирећ' своју жртву тражи.
Ту је све, од чега моје срце дрхће,
И ти оде тамо, а не каза нигом
Твоје крвне тежње; — па ни мени —

Душан (мољака).

Маро!

Марица.

Иди, ја се срдим.

Душан.

На мене?

Марица.

На тебе.

Душан (све тако).

Немој да се срдиш.

Марица.

А да како не би?!

Кажи право, јеси л' полазећи јучер
Са зором из двора сетио се твоје
Другарице — Маре. —

(Душан обара главу).

Реци право: ниси.

Душан.

Нисам, право рече. — Ал' кад горска зоља
Харамија стиште.

Марица.

Харамије — Боже! —

Душан (брзо).

Не плаши се, видиш да сам опет овде.

Марица (уплашено).

Кржаве ти руке.

Душан.

Нису, само топуз

Оста тамо крвав.

Марица.

Јаох, бедни сине!

Шта ће отац рећи? Јучер беше муке
Док га заварасмо и ја и мој отац!
„Где је оно дете, куд одјури с нова?“
Срдито је главом заћихао. — —

Душан.

Он се

Вазда жести, кад му нисам уз колено,

А већ дете нисам. Каково дете: Ено
Нека пита топуз, је ли Душан дете!

Марица.

Мучи са топузом ако Бога знадеш.

Душан.

Која вајда кад му путници донеше
Верне гласе, да смо јучер по дубрави
Починили квара.

Марица.

Јаох, мени тужној! (Плаче).

Душан.

А што плачеш?

Марица.

Што ће отац да те бара.

Душан.

Па ако ускара?

Марица.

Умрећу од страха!
Ти си жесток, он је превећ строг, па онда!

Душан.

Ха, ха, па шта онда?

Марица (с укором).

Душане, зар с осмехом
Награђујеш бригу твоје другарице?

Душан (грли је).

О сунца ми, Маро, то ја не ћу! Реци,
Шта да чиним? Све ћу, живога ми Бога,
Све ћу учинити, само ме не гађај
Да у страху дршћем и да плачем. Не, не!
То ти, драга Маро, и за мене чини.
А и како не би; ти знаш да те волим.
Душан би се за те на врх јеле успео
Да лештира скине; гњурн'о би за тебе
У дно мора да ти за украсе купи
Шкољке са бисером.

Марица.

Ти си моје сунце!

Душан.

А ти моја звезда. Слушај да ти кажем:
Од некога доба живот ми је тако
Омилио. Не знам, овог чуда никад
Осетио нисам. Боља је и није;
Н' умам да ти кажем. Сан ми више није
Спокојан г'о негда; чудне неке слике
До сад непознате презају ме често
Из сна, а кад с јутра, после бурне ноћи
Са прозора сунце на обзору гледам;
Кад му руменило овај врт позлати,
А чопор тичица јутрење отпочне —

Одаја ми стешња, пољаном би лут'о,
Да ме питаш кога тражим, ја сам не знам,
Па опета мислим, да ако би кога
Желео да сретнем, то си ти, Марице!

(Марица обара главу).

А кад те угледам, онда ми се чини
Као да с' огледа у твојим очима
Све, све, што у свету лепотом се дичи.
Ту је зеленило питоме ливаде;
Ту је сјајна гора; ту је плаво небо;
Све ту, што природа у весељу ствара!
Гледајући тебе, осећам, где ми се
Разблажује душа, а срце заигра
К'о да хоће пусто да искочи, да те
Са мном гледа.

Марица (стидљиво).

Хоћеш с таквих речи

Опет да утечем?

Душан.

Маро, ти ми претиш

За то што сам искрен. Немој да се срдим!
Шта ја могу за то, што ми срце игра
Кад ти се доближим; што ми у прсима
Неки огањ пламти, који хоће, да га
Твоја рука гаси. Ја сам човек, веруј,
Ако не пред људма, пред Богом за цело.
Ја ћу целом свету, ако желиш, рећи
Да те волим.

Марица. (устрашено).

Немој!

Душан.

Ти се плашиш, душо?
Та погледај цветаке што усамљен стоји
Како се приклања суседноме цветку.
Зар ти ниси цветаке у самоћи?

Марица.

Нисам!

Мајка на самрти савет ми је дала
Да испрва сваку срца жељу оцу
Откријем, па онда —

Душан.

А имаш ти жеље
Да искажеш оцу?

Марица (стидљиво).

Ја их имам! (Срдито). Иди,
Ти ме вређаш. Несташан си данас
До зла Бога. Иди, ил' ћу поћи.

Душан.

Остај!

Ја и тако морам одлазити оцу.
Или боље хитај твоме оцу, кажи

Староме Новаку, бажи — све што хоћеш.
Само га закуни да ни једног словца
Не прозбори краљу. (Мрко). Не ћу да ми отац
За сад тајну дели, не ћу! — (Весело). Мила Маро!
Сети се да Душан — па не остај дуго —
(Грли је и одлази).

Марица (сама).

Боже!

Шта би ово? Шта је Душан наумио?
Шта ми рече? Чудно. Не знам! Па опет ми
Свака речца скоро допрла до срца.
Какве чудне речи! И опет ми с' чини
Да су ми познате, — да сам их већ чула —
У сну ил' на јави. — Што ћу у забуни?
Идем оцу, идем! Па шта да му кажем?
Не знам! Да прећутим? Мајчина ме сенка
Уворити мора! Ох, помози Боже
Забуњеној Мари! (Одлази).

(Дуже се средња завеса).

III. ПОЈАВ.

(Велика соба, са обе стране врата. Натраг се види престо).

Урош и Стеван.

Урош (улазећи).

Ту си? Ходи амо!

Стеван (плашљиво).

Светла круно!

Урош.

Мучи! Кад те питам збори.

Где си јучер био?

Стеван.

С Краљев'ћем у лову.

Урош.

Красни ловци збиља, а којим сте крајем
Плашили ми дивљач? (Наставиће се.)

Д И С Т И Ж Њ И.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(„Граничари“) приказани су у уторник 18. априла. Г. А. Мандровић, редитељ народног позоришта у Београду, као гост.

Тај контраст! Јуче трагични јунак — Бранковић, а данас шалливо-хумористични Грга крчмар! Чисто човек не може да верује, док не види, да Мандровићу и такве улоге иду од руке; али у томе се баш и познаје прави уметник, који уме да савлада и оно, што не одговара његовој нарави. Него врло је добро било, што та улога тако изврено заступљена беше, јер је гргина језгровита, здрава природа граничарска, са својим хумором, као нека противност у комаду према „културтрегерству“ каролинином, те тако ваљан Грга подиже и зачињава сву представу. Мандровић нас је задивно и као шалвичина, и као човек ком је срце на свом месту, и као родољуб; али она сцена, кад, сам будући на кићен вином, корн весело своје друштво, што се руга лудилу ближњег, осекавши се на њих речима: „Срам вас било!“ — та је јединствена, уникум! — И Маринковићка, као Маца, заслужује особиту хвалу. Она је тога вечера показала, шта може да учини студија; њезина уметност кадра беше да нас занесе, и да измами сузу сажаљења — и без јакога органа, и без силног гушења од плача. — Суботић (Чујић) био је одличан, као обично у таким улогама. — Марковић приказиваше добро Андрију, само бисмо му желели мало више природног а мање театралног говора. Каролина, како ју је

песник написао, то је препредена „камерцофа“, а Д. Хаџићева приказа нам више младу српску „помодарку“ — с радешћу велимо — пређашњег времена; иначе је била добра и одликовала се невањем. — Српић и Српићка (Зорић и Поповићева) беху на свом месту. — Најпосле са особитим задовољством спомињемо Лукића, који онако, најпре с резигнацијом па онда с осећањем, ватром и потребном променом гласа знаваше да прикаже честитог грађанина Смиљанића. — Ова је представа у целини испала тако добра, као ретко која; само би још ваљало набавити оригиналну музику, која је и приличнија комаду, а и певачица има више да се покаже. Б.

П О З О Р И Ш Т Е.

* (Репертоар народног позоришта у Београду за месец мај.) У среду 3 Нервозни. — У петак 5 Казанова (нов). — У недељу 7 Владимир и Косара. — У среду 10 Кромвелов син. — У петак 12 Јеврејин из Пољске. — У недељу 14 Два наредника. — У среду 17 Адријана Ленуврерова (нов.) — У петак 19. Лукреција Борџија. — У недељу 21. Ђурађ Бранковић. — У уторак 23 Женски рат. — У четвртак 25 Звонар нотрдамске цркве (нов). — У недељу 28 Милош Обилић. — У среду 31 Гроф Монте Христо. — Замена: Клин Клином. — Да се мењамо. — Телеграм.

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

ПРЕ ПОЛАСКА ПОЗОРИШНЕ ДРУЖИНЕ НА ПУТ ПОСЛЕДЊА ПРЕДСТАВА.

ПРЕТПЛАТА

ПРЕДСТАВА 61.

БРОЈ 6.

У НОВОМЕ САДУ У УТОРАК 2 МАЈА 1872

У НОВОЈ ПОЗОРИШНОЈ ДВОРАНИ

ПРВИ ПУТ:

Г Р О Ф Е С Е К С.

ТРАГЕДИЈА У 5 ЧИНОВА, НАПИСАО ЕНРИЕ ЛАУБЕ, С НЕМАЧКОГА ПРЕВЕО Д. ЈОСИЋ.

О С О Б Е :

Јелисавета, краљица енглеска.	Ј. Маринговићка.
Гроф Есекс	Мандровић.
Сер Роберт Сесил	Суботић.
Лорд Нотингем	Недељковић.
Сер Уолтер Роле,	Зорић.
Гроф Саудтемтон	Лукић.
Леди Нотингемова.	Л. Хаџићева.
Леди Ротландова	К. Савићева.
Сер Џејмс Ралф	Лесковић.
Чарлс Нордт.	Марковић.
Гроф Дарби	Пешић.
Коф, есексов секретар	Собољевић.
Џонатан, есексов дворски управитељ	Рашић.
Робсе, есексов слуга	Хаџић.
Наж краљичин	Љ. Зорићева.
Марија, собарица грофице Ротландове	М. Савићева.
Слуга краљичин	Бунић.

Наваљери, пажеви, вратар, солдати, кључар, шериф, челат и грађани. — Збива се у Лондону месеца фебруара 1601 године.

Г. А. МАНДРОВИЋ, РЕДИТЕЉ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА У БЕОГРАДУ КАО ГОСТ.

ПОЧЕТАК У 7 И ПО А СВРШЕТАК У 10 И ПО САХАТА.